

V Armádním muzeu Žižkov se debatovalo o historii povinné vojenské služby

23.6.2023 - | Vojenský historický ústav Praha

První odborná konference po čtyřleté rekonstrukci Armádního muzea Žižkov se uskutečnila tento týden. „Zájem přednášejících i posluchačů pro nás znamená krok k dalšímu otevření instituce směrem k historické obci i odborné veřejnosti,“ říká hlavní organizátor konference PhDr. Prokop Tomek, Ph.D. - vedoucí oddělení vojenské historie a zástupce ředitele historicko-dokumentačního odboru.

Konference se konala v prostorách bývalé studovny knihovny Vojenského historického ústavu Praha, která byla při rekonstrukci přeměněna na konferenční místnost.

Osmnáct příspěvků na téma „Povinná vojenská služba, armáda a společnost v českých zemích / Historie – současnost – budoucnost?“ Téměř dvě desítky posluchačů se dozvěděly mnoho zajímavostí.

Negramotnost odvedenců

Velkým tématem byla například negramotnost odvedenců a s tím související pověřčivost a pověry zejména rusínských vojáků. Toto téma přednesli **Mgr. David Hubený, Ph.D. a Mgr. Petr Bjaček**, který citoval z dochovaných záznamů výchovného důstojníka Josefa Tichého. Jeho autentické poznámky o tom, jak negramotní, ale pověřčiví rusínští vojáci, poznají čerta a co je třeba dělat, aby se mu ubránili, vzbudilo v auditoriu značné pobavení.

V příspěvku historiků Vojenského historického ústavu Praha Mgr. Tomáše Kykala a Mgr. Marka Fišera byla věnována pozornost také tomu, jak vypadaly památníky absolventů vojny a co se z nich dá z historického hlediska usuzovat.

Vpodvečer prvního dne bylo pro účastníky konference připraveno promítání raritních filmů z produkce Československého armádního filmu a také prohlídka částí expozice Armádního muzea Žižkov.

Referáty doprovázela živá diskuse v sále i kuloárech. „Přednášející se věnovali převážně mírové armádě, která je v našich vojenských dějinách paradoxně nejsilnější obecnou vojenskou zkušeností. Možná překvapivě referáty nepřinesly tolik dokladů o negativních zkušenostech vojáků ale (s jistým zjednodušením) hodně poznatků o edukační, socializační a sjednocující funkci základní vojenské služby. Výrazněji byla zastoupena i otázka legislativy a politického rozhodování a příspěvky na toto téma mohou být i jistým vzkazem pro současnost,“ shrnul organizátor PhDr. Prokop Tomek, Ph. D.

Jaká je budoucnost povinné vojenské služby?

Vzhledem k současné vojensko-politické situaci byla velmi zajímavá poslední **přednáška Mgr. Daniela Koštovala „Chyběla povinná vojenská služba? Jaké má šance do budoucna?“** Vzhledem k tomu, že Daniel Koštoval je nyní členem Centra transatlantických vztahů vysoké školy CEVRO, která je zaměřena na studium práva, ekonomie, politologie a mezinárodních vztahů či bezpečnostních otázek a dříve působil na velvyslanectvích v Moskvě, ve Washingtonu a později na Ministerstvu obrany jako 1. náměstek, byl jeho náhled na budoucnost povinné vojenské služby velice zajímavý. Podle něj nemusí být toto téma jen předmětem historického zkoumání, ale může se stát v

nějaké formě i aktuálním tématem.

Seznam všech přednášejících s tématy jejich příspěvků je k dispozici ZDE. Příspěvky z konference budou zpracovány do některého z dalších čísel časopisu Historie a vojenství.

<https://www.vhu.cz/v-armadnim-muzeu-zizkov-se-debatovalo-o-historii-povinne-vojenske-sluzby>